

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Macovei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termen, anularea actului administrativ, obligarea de a efectua recalculul pensiei și achitarea diferenței pensiei,

împotriva deciziei din 16 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 martie 2019 Veaceslav Macovei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ, obligarea de a efectua recalculul pensiei și achitarea diferenței pensiei.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că în perioada anilor 1986–2009 a deținut diferite funcții în cadrul organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova. În anul 2009 s-a pensionat și a început să primească pensie, mărimea căreia a fost stabilită în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23.06.1993.

În perioada 07 ianuarie 1986 – 07 august 1990 a exercitat funcția de milițian al companiei separate a serviciului escortă și pază a Direcției Afacerilor Interne a or. Chișinău, iar în perioada 07 august 1990 – 27 februarie 1991 a exercitat funcția de milițian al companiei separate a serviciului escortă a Direcției Afacerilor Interne a or. Chișinău. Vechimea în muncă în care a exercitat aceste funcții și care a fost inclusă în formula de calculare a pensiei a constituit 5 (cinci) ani 1 (una) lună 20 (douăzeci) zile. La calcularea vechimii în muncă pentru această perioadă s-a utilizat coeficientul 1:1.

La 20 martie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de

funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”. Astfel, conform prevederilor acestui ordin, vechimea în muncă pentru perioada 07 ianuarie 1986 – 27 februarie 1991, în care a exercitat funcția de milițian în serviciul de escortă, urmează a fi calculată conform coeficientului 1:2, respectiv vechimea în muncă pentru această perioadă constituie 10 (zece) ani 03 (trei) luni 10 (zece) zile. Acest fapt este stabilit prin Confirmarea nr. 9079 din 11 iunie 2018 eliberată de Direcția de poliție a mun. Chișinău.

Respectiv, conform prevederilor ordinului MAI nr.96 din 20 martie 2018, vechimea în muncă totală în baza căreia a fost stabilită pensia, s-a majorat cu 5 ani 1 lună și 20 zile. Deci, urmează a fi recalculată și pensia care trebuie să o primească.

La 23 iunie 2018 a depus la CTAS Ciocana, mun. Chișinău cerere privind recalcularea pensiei, anexând actele ce confirmă temeiul apărut pentru recalcularea pensiei.

La 27 iulie 2018 prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” a recepționat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 165 din 17 iulie 2018, prin care i s-a refuzat recalcularea pensiei în temeiul actelor prezentate. Totodată, cum rezultă din această decizie, în temeiul ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018 a fost recalculată vechimea în muncă pentru perioada 07 ianuarie 1986 – 27 februarie 1991 cu înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu.

Astfel, cererea sa a fost admisă parțial în partea ce ține de recalcularea vechimii în muncă, iar în partea ce ține de recalcularea pensiei a fost respinsă.

În temeiul prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ la data de 03 septembrie 2018 a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana cerere prealabilă prin care a solicitat să fie anulată Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 165 din 17 iulie 2018 prin care s-a refuzat recalcularea pensiei și să fie emisă o decizie nouă prin care să se dispună recalcularea pensiei conform prevederilor ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018 și confirmării Direcției de poliție a mun. Chișinău din 11 iunie 2018.

Prin răspunsul din 04 octombrie 2018 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana l-a informat că decizia nr. 165 din 17 iulie 2018 a fost emisă legal, deoarece ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 prevede doar eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiilor nu și recalcularea lor.

Solicită reclamantul anularea Deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana nr. 165 din 17 iulie 2018 și obligarea să efectueze recalcularea pensiei conform prevederilor ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018 și confirmării Direcției de poliție a mun. Chișinău din 11 iunie 2018.

Totodată reclamantul a depus o cerere prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ (f.d. 5-6).

Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Veaceslav Macovei.

S-a anulat decizia nr. 165 din 17 iulie 2017 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Ciocana, mun. Chișinău și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea cuantumului pensiei lui Veaceslav Macovei, luându-se în considerație confirmarea nr. 9079 din 11 iunie 2018 eliberată de către Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a efectua achitarea diferenței pensiei în raport cu pensia primită pentru ultimele 12 luni.

Prin hotărârea suplimentară din 04 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a repus în termen acțiunea înaintată de Macovei Veaceslav către Casa Națională de Asigurări Sociale privind obligarea de a efectua recalculul pensiei și recunoașterea ca fiind ilegale răspunsurile.

Prin decizia din 16 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Macovei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termen, anularea actului administrativ, obligarea de a efectua recalculul pensiei și achitarea diferenței pensiei.

Completul civil a reținut că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate de către Veaceslav Macovei, este necesar ca persoana să întrunească două condiții prevăzute la pct.8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, și anume instituția în care persoana își execută serviciul să fie o subdiviziune a Departamentului Instituțiilor Penitenciare și să-și exercite serviciul în închisori, izolatoare de urmărire penală, izolatoare de detenție provizorie și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

La caz, Colegiul a constatat că entitatea în care a activat reclamantul, Direcția Afacerilor Interne a or. Chișinău, a fost entitate destinată pentru paza și escortarea persoanelor reținute și arestate, astfel că Macovei Veaceslav urmează să beneficieze de calcularea vechimii în munca cu avantajele pentru perioada de referință.

În această ordine de idei, instanța de apel a concluzionat că prima instanță, just a evidențiat că prevederea pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 este aplicabilă cazului or, norma dată prevede expres că persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne cad sub incidența prevederilor vizate, nefiind limitat cercul de subiecți doar la persoanele angajate în cadrul sistemului penitenciar.

Mai mult, din actele cauzei este cert faptul că, reclamantul/intimatul Macovei Veaceslav întrunea condițiile prevăzute de legislația în vigoare pentru recalcularea vechimii în muncă cu includerea în ea a avantajelor și anume: două luni vechime pentru o lună de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului 07 ianuarie 1986 – 27 februarie 1991, în care a exercitat funcția de milițian în serviciul de escortă.

Instanța de apel a remarcat că instanța de fond corect a conchis de a admite pretențiile privind anularea deciziei nr. 165 din 17 iulie 2017, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Ciocana mun. Chișinău, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea cuantumului pensiei lui Macovei Veaceslav, luându-se în considerație Confirmarea nr. 9079 din 11 iunie 2018, eliberată de către Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun.Chișinău și de a efectua achitarea diferenței pensiei în raport cu pensia primită pentru ultimele 12 luni.

Colegiul a considerat ca fiind neîntemeiat argumentul reprezentantului Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la tardivitatea cererii de chemare în judecată, or obiectul material al litigiului îl constituie obligarea efectuării recalculului la pensie, care potrivit art. 2 alin. (2) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, dreptul la pensie este imprescriptibil.

La 07 mai 2020 (data de pe plicul poștal) Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată deoarece instanța nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează litigiul dat.

A menționat că activitatea intimatului în perioada enumerată nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 și temei pentru recalcularea pensiei solicitate nu este.

Consideră că ordinul nr.96 din 20 martie 2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, or Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 nu conține prevederile prevăzute în Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 și anume perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie).

Evidențiază că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de Ministerul Afacerilor Interne.

La 15 mai 2020 pe adresa intimatului Veaceslav Macovei, indicată în materialele dosarului, i-a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, însă scrisoarea a revenit cu mențiunea „nereclamat”, nefiind recepționată de către intimat.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 16 martie 2020, iar recurentul a recepționat-o la 08 mai 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 132). Astfel, recursul depus la 11 mai 2020 este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

În conformitate cu art.art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh